

(ט) בדקמער געשיכטע פון יודען אין פוילען).

(פוף).

און א בעזולונג האט קענען ונג-
פונע דער דרוםער האט און
יאהר 1820 געגעבן דער קטלח און
לוצק אויפצובויען א שוהל, דער
אויסדריקליך געזאגט: אז מען זאל
דערט מאכען אזוי דאס מען זאל קע-
נען העקעלענען אויף דער שטאנץ פון
שוהל גאסען מיט שום - מאטעריאל,
זי קענען נישט הערען פון פיער זיי-
מען גענען דעם שוהל, אויסדערעם זאל
נור דערט געבונדען א גרויסער הער-
מאט, פון אז דער שוהל האט געשט-
לען די שטאט, זאלען די יידען האבן
שטעלען אויפ'ן שוהל פארם זייערע
געזעצן פון הויפטן נור, העלפען זיי-
קען צוזאמען מיט די קעניגליכע און
האויפט געהויפן די שטאט און א-
העטען זי צווישן שוהל.

קחיליכע שוהלען זענען געהען און
ליבעטול, שטערנערד, אסמראח, פרער,
הויפטמאן און זשולקעס, דין אלע שוה-
לען זענען געבויט געווארען סימין בע-
דינג אז און קרום-צייט זאלען זיך דא-
נען אלס קעמטונגען.

דן וועלכעמער שוהל האט געקוי-
 פטן די ערלייבונג אז בויען פון דעם
 איינענאמענער פונעם שטערמיל יאן סטא-
 נומלעך דאוולקאמפ (1835), שפע-
 טער האט זיך דער עקניג יאן סטא-
 יעסקא פאר דער דאזיגער שוהל ספעצ-
 יעל פערמאנענערפארט, און עס האט
 זיך דאן פערשפרייט א קלאנג, העל-
 פער און נאכדעם גישט רופסטן, אז דער
 עקניג האט געדעקט דן הוצאות האט
 דאס אויפבויען פון דער שוהל האט
 געקעמט.

חַנּוּכָּה דער שוהל אין הויסיטין און
 שטערקעסא און פּרעזעס מיט'ן בישאָפּ
 שטערקעסאסן און קאמפּוּניקאַטערסלעס,
 העלפער האט אנטפּעל מלוצינג גע-
 היפּען די שוהל פּרעזינלען, פּוואַנדרער-
 נעמען דעם געמיינערען פּערקאן ארום
 דער שוהל, און בעשטענען די קהלה
 מיט טויער רעדלעך, העל מען האט
 די שוהל אויסגעצויגן אויף א מלך
 האט געהער צו דער קריסטליכער קיר-
 פע, האט זיך געבן דער פּרוץ פון
 שטערסול, העלפער און גלעסצונג
 געהן פּערדליכער האַנצישטע, מוביל
 פּאָסטעקי, זיך אריינגעמישט און דער
 שפּע און גענומען די שוהל אונטער זיין
 שוץ, ער האט די יידען גלייט געלעבט
 בעזעהלען די שטערף צום בישאָפּ,
 ער האט אויך געפילען די שוהל צו-
 רוק צו ענלען, גראד האט זיך
 געמאכט צו דער בישאָפּ אין שטערנער-

מען געהערט פון קאמעניץ, און דער
גאנצער פרעסע האט ער האט איין-
געליהרט געגען די הויפטזאך יודען
אין בטל געהערט.

שום טרם שוהל די דא אונגערער-
 פאממע איז אויך געקען די שוהל זיין
 אָפּטוּרע, און דער שטאַט האט עס
 האט געטל דער פּה"ל אָנגעקערט
 מיט אַ גרויסער ישוב, און מיט ישי-
 רען שפּעטער האָט דאָס געלעבט און
 געזינעט דער פּה"ל. די יידען און
 אָפּטוּרע זענען כמעט אלע געקען
 גיירט, ופּ האבען זיך גוט פּה"ל
 געקען און ארעגערענען לעבעדיגע
 גחמות און דער האלפּט, האט עס
 און געקען. דאָסעלעס אַ סטאר העל-
 און אונגעשטאנען כמעט בלויז און
 יידישע, ענה, האבען די רעזונע יידען
 אונגעשטעלט און זייער קהלת אַ
 שוהל האט און זעלמען געקען אז נע-
 זונען אנהר גלעפּען, די רעזונע שוהל
 האט אונגעלעבט זעלנען מלחמות, און
 און שרעק זעלנען געבליבען שטען
 אויף אנהר ערט, זעלנען פּה"ל האבען
 די שונאים און אנהר פּה"ל
 די שטערקסטע און גרעסטע קיילען.
 און רואנירט די עפעסע מיינען.
 אָבער בעלד האט מען זי געזען און
 אונגעפּרעשט, אָפּטוּרע האָט מיטגע-
 טעט מיט מלחמות, און די גאנצע
 שטאָט איז כמעט מיט דער ציט פּה-
 נאָכעס געשטאנען, אלעס און פּה"ל
 דען געזאגט און רעט די מלי-
 חמות, אונטער די שוהל האט און נע-
 זענען.

[illegible]

דר. א. יעקובי

„והחלוצין הלך לפניהם" (יהושע ו').

דעם לעצטען האלבטן יאהר — טלע

דעם לעצמען האלבען יאהר — אלע
האבען גלייך בעקומען ווערען בעשע-
פונען, ווער זעהל און נעמען א נאמען
בערעכענען: פונף טויזענד דריי הונ-
דערט טאן, פון זי דריי טויזענד
חלוצים, טאגן פראגעס פון די נא-
עליים האבען ווילן גלייך איינגעפירען
און די קאמפניעס, די איינפונדען ווערן
געבליבען ארבעטען און די שטער-
טוילען האט געגעבען די גרעסטע
זעהל פולום, פונף און זעכציג פרא-
צענט פון דער אלגעמינער זעהל, פון
זי אויף איבער טויזענד וועס הא-
דערט חלוצים.

עם האלט דאס געזען צו פועל, עס
האלט דאס פערנומען צופיל קורט,
מיר קומען אויסגענוצט אלץ האפ
החלוק' האט אויסגעזעהן פאר אונ-
זער אויפבויע ערשטס און ארץ-ישראל.
זינע מענטשן זענען צופיל מולטי-
מיר זענען זי דאס דארפן אויסגעהויל.
די חלוצים זענען געקוקט, און זי
האט זיך געזען און געזען און געזען

העלען זיך, דער יסוד פון אינער
אויפן שערק און ארץ-ישראל, דער
יסוד פון לעבעדיגען ציוניזם, וואס
אנטקעגן צו וואסערן א יודיש פאמער-
לענד, א יודיש געוועזן לעבען אין
לענד פון אונזערע אבות, מיט זייער
בליט און שטייט האבען זי פאר-גע-
טעלט דעם גאנצן פון ארץ - ישראל,
און אויף דעם גאנצן זענען אויסגע-
האקטען די שטעטעס קאלאניעס, די
הערלויכטע פארמאן, די ריכטיגע שטיי-
געריכטער און דעם גאנצן האבען זי
פארשטעלעט און געווען א גרויסע
תבואת-הערצה, ווען מיר זעהן היינט
פאליטער ארץ-ישראל, דען מיר זע-
נען דארטן שטעלעך יודישע שטעטע-
און עס צום גרעסטען פאל צו פער-
האקען די תלושע עלוי.

און געמאנען וועגן די חלוצים פון
ארץ-ישראל וועגענדיג אין מאנצענדן,
הען געזענע אירעם העם זענען
ווער גאנצן יודישע הערן: לעבן
אין שארען פאר ארץ-ישראל. פון
די געטווענעטע העלם-פילדן וועגן
זי ווער אירע דעם בארען פון אונזערע
אבות זאמענעקומען. צו לעבן הע-
פן זי ווער זענענעט און די פערשן-
רענע הכשרה - פונקטען פון פוילען,
זענען און אנדערע לענדער אין
געזאמערטע אפמאכען פערמעס, און
פארמאכען און שטענדיג-העקערען און
און פערשידענע הארמאמען. די תורה

הו' ה'לם ה'לם אויסגעווען אויף
 ישראל און דעם חלוצ'ישן עלעמענט
 הו' האלטען ווי ענטהעקעלס די לעצ-
 טע פרייזענען געשטענענען אין דער
 היץ פון האבען גיטע דעם יוגענדליך-
 אונטערזאמלענען, החלוצים -- אויף דעם
 שווערן און העכסט שווער צו געבען א
 תשובה!

דער כבוד פון יודישען פֿאָלק. דער
כבוד פון ארץ־ישׂראל און אַ ראנק
דעם עלעמענט געראטעוועט געדארען.
אונזער אידעאלסטעסע יונגער האט
געוויזן מיט חורדע. האט פֿאָטער-
לאנד געדעט און דו אויז מען דארף
עס פֿערטרינגען. האָט חסען פֿון
דער און אמפֿיטעסע צוגעמאכט פֿאר
דער קימערדיגער עליה קון ארץ-
ישׂראל.

אונזער גורל, דער גורל פון ארץ-
ישראל, האט געזעצלט, אז עס וועל
זיך אונטער הערשען א גונסטונג פא-
גיוקסער, א קאניקסער, העלעך פון
האמען שוין לאנג און לאנג נישט
געקומען. ס'ען קען נאך, אז ארץ-
ישראל וועל זיך האלטן דאס אפגעזעצט לאנד
אויף דער העלע, וואו עס איז געשטא-
נען געווען געווען. וואו עס הערשט
נישט קען זיך שטעלעכער קרונום.
און דו דאנען קאניקסער שטען פיר
נישט געראטעווען — עס וועל
זיך שטעלען א נאך עליה קען ארץ-
ישראל.

עם און פראי צו בעמערקען. אז
אלע עולם, העלבע זענען בעמערקען
קען ארץ - ישראל אין זעלבוין פון
אונזערע שטאט אין דער צייט פון א טאג.
העל.

אין רושעסלעך (רושע) האט דער
ברוך זיין שטאט מיטלעך פאפולע
לינקנא (1627) בעהאלטן אלע יודען
פון שטאט און יעדער פון זי וועל
האבען לינקן אין זיין הויז א פאפולע
באט, א שטעק קולען און דער פאט
פאפולעס פאליציי צום שווערן. (דו
ווערן און רושעסלעך האבען זיך שוין
האט פארשטאנען מיט קינדען-אפצו-
זיין האבען געדארפט פון צווישן זיך
אויסקלויבען א פאפולעס, העכסטע-
העלכער וועל שטארקען פאט דו יודע-
שע פאפולעס אין צייט פון קריג, און
דער יוד פאט העכסטע-אפצו-אין-צו-
אין דער ערשטער יודישער, העכסטע-
אין רושעסלעך.

ארישר.

אין קאמפ האבען נוצ געלערנט אין
לאנד נוצ, אין דאס האבען זי אויך
געלערנט אין א ציט שון א סכנה צו
אמערעאן א העלדען-טויט.

[illegible]

די, תחלית- בעתענגונג שפונט מן
זעהט זי עעה, מן סגן צו טאן. דן
ארג-ישראל נעשענענענענע
אונגעזעהטע דן הערער מן
ער יורשע יונגער און וס קומען
אונגעזעהטע אונגעזעהטע מן דער
תחלית-אונגעזעהטע. דער דער צעט
מן דן לעצטע 7 חרשים האט ויד דן
אונגעזעהטע דאנעלע פערנעקערע.
ס וועט לעצטענע אונגעזעהטע
תחלית-קנאים מן לענדער, העלע
אונגעזעהטע דן גאנצע צעט נישט גע-
האט. וועלן מיר דערפארנען דע-
מערקט. קנארא, אונגעזעהטע, דרום-
אונגעזעהטע א.

מגענען מאטעריאל פאר דער קי-
זענדיגער עליה רבם און גענוג. מען
ארף זי בעסער צוגרענצען צו א מר-
קטאמען לעגען אין ארץ ישראל, מען
ארף זי געגען די נויטונג הכשרה
די ארץ די ערסטער, יעדען און זיין
מאך. דער נומער קומט אונז שוין און
זי ציט און די בעסטע פאר דער
העלפער פארברענגען און פירשטאמט
און די פערלער, אין די שטייגער-הא-
נערען, און מאטעריאל א. ד. גל.
נס פערלען נאר די מאטעריעלע מיט-
טל, האט זינען גייטונג צו דער
הכשרה, און די מומלען מווען געמא-
לען ארען. אין דער נאכגעפער-זי-
גאט.

[illegible]

פנות פוילען אימערעמארי'א'ס פנט

נעם איך שווייף דעם סך הכל פון
די לעצטע געזעקענעסען פון דער חשד.
געקומט זיך א וועג, אז קען פערזאנ-
לינגען ווענען נישט פארנעקעמען, קען
פארזענעמען געווען ווענען נישט
געזעהן און אפילו קען וועגען פון דער
קהלה אזוי אויך נישט פארנעקעמען.
טא פארג איר איר רבית, האט דאס
געזעהט און געזעהן ?
פארעכטענען איר דא אלס... אז
פאר העלען זיכען העלען פאר געזעהן.
עס איז שוין און אונזער העלען.
עס פון שוין און פארשטעמען, מען
הערט נישט קען געזעהן און שטערט-
ראט און אפילו איר דער קהלה און
נאך די לעצטע שטורענען וועגען
אלעס צוריק אהנגעשלאסען.

אויב מען רעדט שוין הענגען שמועל-
קעסט אין אויך פראי צו בעקערקען, טו
לעזמענעם הערט מען נישט דאס גע-
רויש פון די טאגערקען מורענעם, העל-
כע האבען אויך היילעל מעל אין טאג
וויך געלעזט הארען.
די דעווינע שטילקעט אין א גוטע-
רער סיף, דאס איז א בעשען, אז
דאס לעבען שטערבט אפגענומען אפ.
אבער הייט זי סיר פערנעמען וויך
נישט מיט קען פלאנצטער, העלען
מור דאס אונגעקלענע פאר די העלע-
פלאנצטער אין העלע-בעקערקע, און
סיר העלען וויך נעמען צו אונזערע
העלעמען ענינים.

מעאטער און קונסט.
די לעצטע חסד האבען יוד קיין
שטענפטאמאט ארבעטליכע און ארבע

מות פוילען אימפרעסאריעס סנס זי-
 רעך אונטערשטונען.
 סאָן אויף סאָן זענען און דעם אל-
 צינען הינען טעאטער פערזעקומען
 טעאטער פערזעקונגען פון פוילישע
 און יודישע שרופעס.
 אינאנדער העכערע פוילישע שרופע
 האט צוליב איהרע, נאָלדענע גע-
 טעמען האט וו סאָלס אפוסל פער-
 לאָט טענעמאכט און געפאָרען וו
 אַפּרוואַן אויף דער פּראָוונץ, האָבען
 דאָס דאָן אימפרעסאריעס אויסגענומען
 און געזענען דאָס הער זענען מר-
 עס סנס דער קונסט.

טונקעווייזען האט עס זיך יענע חשך
 שווארצט, אזוי עס האבען געשטרעלט
 4 גוטע כח'ט פון דער יודישער בנה-
 ג, און פארל איז געהען דער אלטער
 העמערטן און פאטער פון יודישען
 טעמערטער גערטן טעמערטעסן, מיט
 און פערטונדען דן הערליכע זונגען
 דיות רענע, העלבע האבען געצויגערט
 דאס מובילקום מיט זייער שפילען און
 זונגען, אונגעהויער דער ערשטער,
 העלפער האט זינגעווען זיי אזוי
 מען האט שטיל געשפילעט יודישע-
 טער, עסט, איבערגעבען, מיט מס-
 דות נישט, אמת אלט טעמערטער, אבער
 דאס שפילען איז געהען הערליכע
 און, און דאס צעמטע פארל אלט
 גלייט—הי, געדוק, האט זענען דער
 אונטערדוק פון פארערן לעזען יודישען
 טעמערטער.

צוה, העלמען, די אלעס און די
צע, און חו סעקא און דאס געזען,
די דאנקטער און וץ דער טולס געזען

מִשְׁכַּן הַיְּהוּדִים עָלֵינוּ מִשְׁכַּן הַיְּהוּדִים עָלֵינוּ
וְעַל הַיְּהוּדִים עָלֵינוּ מִשְׁכַּן הַיְּהוּדִים עָלֵינוּ

און מעקסערדונג, מען האט פרע-
מניסיעס צום יודישען עולם פארשטע-
קער קומט נישט און יודישען פאמער-
קט האט איהר דעם בעסטען געזען
זי אויף דער דאזיגער פארשטעלונג און
געקומען א גרויסער עולם וווּ אז
דאס און געזען דער גרעסטער, זיגער
וון גאנצען סעזאן.
דעם און א קנא, זי דער עולם
האט א חיש און דעם חזן יא צו קי-
סען און חזן נישט.

זו די שטעטער העלפט, די טע-
 צערונג, האט און פארעקומען
 פארעקומען דערשטאט, און אויך נע-
 קומען א נויט פונקט, און דעם
 רוב אחוה, העלפט הערען פונקט-
 לען פון דער פיס קומט.
 דערשטאט פאר האט ווי דער עולם
 פונקטעלען צו קומען פארעקומען
 גאנצע אויך דער פארשטעלונג פון
 גאנצע מורקט.

[illegible]

א היימישען קאנגערס.

אונגעשרעקט דורך דן העלעקטן-
נע ראפן פון, מ'זאגט אז דאס
האט אונגעשרעקט דאסעלען זיין דער
הענערעלער קאמאנדאנט, און דאס
האט דאס זיין אלעס אז א יודיש
האט און נישט נישט נישט.

אמת מיו, זון עם מיו נעפצן טא קא-
צערט, האט מען האט אממערסטענס
געשוועלט פא אורף פיצרעל און אורף
פארטעפאן, און מוונק און דער אונ-
פערנאזיצטאל, שפער פארט און דאך
דער, מאן, א ווייזש געוולטשאפט,
דאס דאכט ווי וועגן זלע פורד, איך
די אומגעלענער פון קענערט אויסער
דעם היילן שולער ה' בורשוק, זי-
נען געפן יודען, טא פערענט ווי פאר
האט און נאכאמאל פארשאפט, און גינט
געווינען געמארטן פאסט און יודיש
פאלקס יודען פערד און זמרל פון
דער יודישער פאלק-מוזיק.

דין פארל. רעזענטאל און בעל ספֿ
 א קלסער כּא, און וו האט אויסגע-
 פּוּרשט אזוי פֿיל גומערן פֿון דער
 העלט מוויק און קען אַזן נאך נישט
 פֿון דער יורשער מוויק, האט העלט
 יעדענאמאל נאָען געהאט צום הארשען.
 פֿאַר, שפּעטער ווּננט ווער שעה-
 קענער שטראָס פּעלנץ שטערן וו-
 מער פֿון העלט שפּעטער, און
 אונזער איינער, פּוּרשט, אונזערעס הען
 א פּעלס לורעל העלט וו בעהערשט

ווייטער אונטערנעמונגען.

שבת, וזמנא און טעגסאג וועגן
אָרגעקומען העלפער פֿאַרשפּעלינגען
און בעהזאכטען ערנסטס פּאַרנאָס דעם-
עס מיט זיין טרויער.
לעבנע און אַ גרויסער טרויער, עס
וועט נאָר אַ שטער האָט ער האָט נישט
זיין בעסער פֿאַרשפּעלינגען!
דער עולם איז געקומען צו צושלען
און אויך געהאט אַ הונגער פֿון די פֿאַר-
שפּעלינגען.

טווי הערצן פֿיר נעמליך טו און
 נאָהטמסע מען גרעסען וואָ געד
 רופעס טרעבצוקומען צו אונז, דער
 לענדער חסידן און, האט עס און חסיד
 שורה צעט, ד"ה טו פֿען היט געהן
 און פֿעסטער טו מען קענענעלען די
 פֿיר גולדען, און דאס וועט אונז און
 חסיד ט אדערעלע ווער.

בשעת די טרעפֿטען האבען אריינגע-
 קומען אויך אפֿן פֿעלע 2 פֿערטון,
 דער ט דאס, אונזומט, שפּער דער
 נאָכט, בופֿעל קענענעלע אויך גלייכ-
 צו דאס, דערנאָך און שפּער פֿערטון-
 גען צו די אלע קינעטונג טופֿער-

IV

卷之六

צו די משענכטאנאווער יודען!

העלכץ האבין צוגעקומם אקטומה וו
צו בעטמלונגען אין דער אקציע, הק

וואס דארף מען האבען צום באקען?

אויב מיר ווילן באקען פלעצער, לייכט, געשמאקט, פון א אפעט-ליכטן אויסזעהן - נאטורליך: פוטער, אייזער, מילך, דאס איינע מעהר, דאס אנדערע וועגער - אבער יעדענפאלס מוזען מיר האבען

ד"ר עטקער'ס

פראשע צום באקען "באקו".

ווי אזוי און יעדע פאל אומגעסטען צו געברויכטן דעם פראשע צום באקען "באקו", לערנט אונז ד"ר עטקער'ס נייע בראשור, אויסגאבע "F", וועלכע מען קען בעקמען פאר 40 גראשן און יעדע געשעפט. אין דער בראשור געפונען זיך אויך גענויערע איינגעזעהענע וועגן אויסגעצייכענטע אפארט צום באקען, דאס וואונדער פון דער קיך, מיט דער הילף פון

וועלכען מען קען באקען, פרגלען און קאכען אויף א קליין גאז-פליערעל. ס'איז ערשטענס א גאנץ נייע אויפלאגע פון דער אויסגאבע "C", פון קאך-בוך פון ד"ר עטקער. אלע ווערטן און אייבער-הויפט אנפאנגענדע געפונען אין איהם א אויסגעצייכענטע הילף. דאס קאך-בוך ענטהאלט א גרויסע צאהל אלטערטירטע טאבעלעס און ערך 500 פארארשטען, ווי אזוי צו באקען און קאכענע ווערען. דאס דאזיגע ביכער, וואס ענטהאלט 150 דרוק-זייטען קען מען איבערלאזן בעיקר-מען. אין פאל, ווען עס וועט און געשעפט אויספאלען, ביטע אריינשיקען דעם בעטערע און פאסט-מארקעס דירעקט צו: Dr. August Oetker, Oliwa.

רייזע = פראג

פון די פאסטאזשיר-ציגען וואס קומען אן און געהן אָב פון משענסמאכאז נילמינ פון 15 מאי 1930 קומען:

פון ווארשא:	18.59x, 17.06, 13.23, 7.26, 5.05, 4.07, 2.56x, 0.52x, 23.41x, 19.25x
פון לאדז:	1.45
פון סקערניצק:	20.53
פון קאמאניץ:	21.41, 19.57, 16.40, 14.01, 10.45x, 10.00, 7.30, 2.30x, 23.25
פון קראקא:	22.50, 16.55x, 11.28, 5.16x, 3.52, 2.09x
פון הערבי:	16.35, 9.26, 7.85, 3.43, 0.36
פון קעלין:	18.30, 10.40, 7.45
פון לובליניץ:	22.35, 13.18

"משענסמאכאז אווער צייטונג"

משענסמאכאז. אלע 6. טערעפאן 201

נאך ווארשא:	17.01x, 14.10, 11.40, 10.51x, 5.22x, 2.36x, 2.14x, 23.33, 22.58, 18.40
נאך לאדז:	3.58
נאך סקערניצק:	5.50
נאך קאמאניץ:	21.20, 19.45, 19.05x, 17.13, 15.15, 11.10, 7.55, 5.13, 23.48x
נאך קראקא:	19.31x, 13.33, 4.14, 3.02x, 1.53, 0.58x
נאך הערבי:	23.00, 21.08, 14.15, 5.55, 1.15
נאך קעלין:	14.26, 8.20, 4.17
נאך לובליניץ:	17.30, 9.05

בעטערקונג: x בעצייטעט שטעל-צוג.

לעצטער פאסט 10 טעגער. **"אדעאז"** אלע 27. געווענליכע פרייזען. פון היינט פרייטאג. דעם 16 און ווייטער דורך די נאנצע וועג צייט וועלן זיך די פארשטעלונגען אנהויבען א האל-בזשע שפעטער. מוזיק-אילוסטראציע פון ה' י. גורשק. פארשטענדיג נייער פראגראם: עקראז און סצענע צוזאמען מעכטיגער שטערקאנער פילם

ROZBITKI ŻYCIOWE

גרויסע סענסאציעלע דראמא פונם לעבען פון גרויסשטערמישע שמשורעס. אייבערן פראגראם: ביים פארשטעלונגען ברעגן. אויף דער סצענע: דער קעניג. פון די פוילישע הומאריסטען. גאסט-אויפטריט פון דער משענסמאכאזער טענצערין - שטערן. פעסימא אלעמאני (אלטמאן) און מעלעראוויטש - דעם. ארט. לעצטער: ע. באלסקי. הנחה-קארטען פון פאסטאג נילמינ אויפ'ן 1 סטאנס

וויכטיג פאר צוקערדע פאבריקען!
די איינציגע בעהאוועס פאבריק אין פוילען פון עטיקעטען
W. PAŃSKI WARSZAWA 78. LESZNO
Tel. 267-43. Konto czekowe P. K. O. 4,773.
צום יעצטיגען סטאן און פון לאנדער פארוואנדלען אין ווער א גרויסען אויסוואל פון פארשידענע קארטעס-עטיקעטען, אויף דוקען פאמיר אויך אויף פארשידענע און געזעצטע-פאמיר, דאס די בעסטע אויסוואלונג. אויפ'ן פאר-טעג לייערען פון אלעארט צוראטען: עטיקעטען, פארשידענע פארשידענע. אלעס צו קאמירקען פרעזען. - רעזעלע בעהאנדלונג. - פונקטליכע לייערונג.

דאנסאנאנג
מיר דאנקען הערליך די אלע דאמסן און פרויעלעס פאר ווער ערפאלגרייכער ארבייט און אומגלעכענע און פליסעל-פארקויף וואס האט אריינגעבראט די סומע פון 510 וואלעס. **פרייען פראגראם. עזרה' אין משענסמאכאז.**

Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa dla Żydów w Częstochowie
podaje do wiadomości, że zapisy dla nowostępujących uczniów rozpoczynają się z dniem 1-go maja b. r.
Egzamina wstępne odbędą się w połowie czerwca. Kancelaria czynna codziennie od godz. 9—1 po poł.

די חברה, תומכי עניים" וועלכע וואסעלס יעדען שבת חלות, ברויט, מער א. א. וועלכע ווערן געוויילט צווישן ארימע בכורים פאמיליעס, סאכס בעקאנט אז די חברה איז דורך דער מאכט קענאכזיירט געווארען, און עס ווערן אנגעווייזען א איינציקע פאמיליעס.
די קאמירקע וואסאט פ' ב'ה"א 5 א וועגער נאכמיטאג קומט פאר און שפעטליכען בית-המדרש אין קרשטע פארשטעלונג מיט דער בעהאוועס פון הרב בנימין זאב רובין דאס פארשטעלונג: טעג-פארשטעלונג (1) קרשטע, (2) וועהלען א פארשטעלונג (3) בערייכט פון דער ביז איינציקער פאמיליעס, (4) וועהלען פון א פארשטעלונג (5) פארשטעלונג. די וועגער יודישע בעהאוועס פארשטעלונג וועלכע וואס און דורך דער דאזיקער חברה ווערען אויסגעוואלען פארשידענע בכורים פאמיליעס, וואס געוויס קומען אויף דער פאר-וועהלונג און ווערן סאכזיירט פארשטעלונג אלס מיטגלידער.
די צייטוואנדלע פארשטעלונג.

Oto czem
niezrównanej jakości wyrób krajowy
PEPEGE
bije
Obuwie ludowe
kolorze szarym, brąz, białym, beige lub czarnym z przyszywaną podszewą, na obcasie
Nr 21-27 28-34, 35-41, 42-48
zł. 320, 370, 460, 520
z patentowaną podszewą:
zł. 370, 420, 520, 580
Obuwie sportowe
kolorze szarym, brąz, lub czarnym z przyklejowaną podszewą
Nr 21-27 28-34, 35-41, 42-48
zł. 380, 480, 600, 700
Pantofelki spacerowe
dziewięcie lub dziewięć z deseniowego płótna, na gumowym obcasie
Nr 25-27, 28-34
zł. 560, 700
damskie z podwójnego płótna deseniowego, z obwódki gumowej, na gumowym obcasie
Nr 35-41
zł. 900
damskie z deseniowej pfleconki podw. płótna, na wysokim obcasie.
Nr 34-41
zł. 1000
ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE TYLKO
MARKI „PEPEGE” Z PODKOWĄ

Ostrzeżenie.
Ostrzegamy przed nabyciem naśladowictw molch najlepszych wyrobów ultramaryny marki „MERKUR 6/0” i „KURKA 4/0”, które są czyste-chemiczne bez żadnych domieszek.
Upraszam zatem o zwracanie baczonej uwagi na marki „MERKUR” i „KURKA” i na dokładny napis „Ch. Perimutter” Łwów, mieszczący się na każdej paczce z czerwonymi bozkami.
"KOWALSKINA"
USUWA NAJSILNIEJSZE
BOLE GŁOWY
FABRYKA CHEMII FARMACEUTYCZNEJ
AP. KOWALSKI WARSZAWA

1-טער קלאנג-קינא היינט!
נאוואשיצי
פירם ווערעכער האט ארע בעצויפערט!
גרויסער רעדעוודי-זינגענדיגער קלאנג-פילם!
ארע 12
לעצטער פאסט 10 טעגער. געווענליכע פרייזען.
STATEK KOMEDJANTÓW
ריהרענדע טראגדיע אין 12 גרויסע אקטען
לאורא רא פלאנט
אין די הויפט-רולען: די אנגע- נעהמטע חסידים-ארייטמאן
און דער אפנאט פון פרייען יוזנה שידקרויט.

פערשטעסערין, געווענליכע דער- פירם ווערעכער עולה די ריכטער ווערן געגען וואס בעזונגען געהן די שלע- וואס טעמערשטעסערין און קעניגס-הי- מע.
קיימאן קעמט שעה, אבער ער פערשילט טומבערשטער אויף פונק- טען צו קאפ'ן.
דער שטעמער אין איינערקאנט- סטער קעמט און געהן וואלד-בונ- דער, וועלכער פערשילט צום חוי-ט- סטעמער פון שלעווען, נאך א ווער- לעהאפען קעמט, קומט אויף פונק- טען.
דער ענדעלונגער רעוועלוציא און 11:5 פאר קעניגס-היטע. פאר טע- סטעמער און ער אבער ווער געשטא- פון דער היינער רעפערענטאנט האבען ווער אויסגעצייכענט די מיטגלידער פון יוד, מירן און ספארט-פערמאן, פער- שטענדיג דעם פראגראם פאר כבוד.
האכע און נוצקאזע ארבייט.
מיט א קורצער צייט צוריק ווערן מיר געהויען עזרה' פון אויף אין די אלעס האט ווער געווארעט א שטע- און פונדערהאפט ארבעט, צום אויס- גלעכען דעם שטאנד און מיטען די אלעס, צום איינפאלגען נאך היינער און אויך צום איינפאלגען גרויס נאך- דעקאדאציעס און פארם פון געשען ארום די געווענער.

POT NIEMILĄ WON
z RAK NOG I PACH
USUWA ZŁOŻONE I ZŁAPIONY
od 2/3 WIEKU
TAKŻE ZADROGĄ
ODPARZANIU SIĘ
SUPERYN
w PUDERKU z SİYKIM!
FABRYKA CHEM. FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

Wystrzegać się naśladowictw o podobnym brzmieniu.
די ארבעט און די עס האט ווער אריינגעהויען און מיטען רעדן איי-

א פולטער בעווייז פון דעם וואוינונגס מאנעגל איז אונזער שטאדט.
אלס בולטיר געהערן פון דער דירה גויט, וואס הערשט און אונזער שטאדט קען דאנען דער פאסט, וואס אויף דער אלגעמער צעהל פון 50 וואוינונגען, וואס ווערן אויסגעוויס געהארען דורך דעם מאינסטראם אין דעם נע אויסגע- פערמיטען ארבעטער-הויז אויף ס'י- ביטקע נאט, ווערן אנגעפאלעסען אויס- מווער 2000 בושעס פון קעמערען אויף די ראוועל ווינונגען.
די טעג וואס ווער צוזאמגעקומען די ראטענער קעמערען וועלכע דארף אדורכקוקען די איינגעפאלענע מיטעס און געשטעמט דעם גורל פון די קלי- נע צעהל דירות.
פון עזרה'.

דורכפאל פון דעפוטאט ווי- טאם אין משענסמאכאז.
וואסאט און ארבעטקומען קען טע- סטאכא דער אטעלונגער פערמער און איינערקער רעפוטאט וואס, וועלכער האט אנגעווייזען און לעקעל פון די פוילישע האנדלערקער צו האלפען א פארמיטען רעפראט הענען די רע- נארווען פון מארטאל פילמירעס.
און וואס און אנהערנער געהערען א גרויסע צעהל ווערן געגען, וועלכע האבען מיט איהם אנגעווייזען א שאר- פער פערמער, וואס און די פארשידע- נעשט וועלכע ווערן דערלוקען צו קען געלעהענישען האט די פארשטעלונג הייבן אויסגעלעזען.

ODCISKI
ZGRUBIAŁA IAKA
ODCISKI
USUWA BEZ BOLI I BEZ POWROTNE
KŁAWIOL
FABRYKA CHEMII FARMACEUTYCZNEJ
AP. KOWALSKI WARSZAWA

ארייטמירט א פאסט-בעאט- טען פאר מיטברויכען.
מיט איינעם טעג צוריק און ארייט- מירט געהארען דער היינער עפענער פאסט-בעאטמיר יאן פאלפאכא, וועל- כער און, ווער האט אריינגעהויען די אונטערשונג וועלכע איז ארום- געווארעט געהארען דורך דעם מיניס- טעריאל איינשטעטאד פון הארטא, בעזונגען א רעהע מיטברויכען צונג- מענדיג ווער איינעם צעהלונג רעקט- טעגירטע ברייף, און וועלכע עס הא- בען ווער געווען דערלוקען און אין איינעם פאלען האט ער נאכגעמאכט די אונטערשונגען פון די פאר-הי- טען די פרייע ווערן געשטעט נע- הארען.

פון די באקס - קאמפען
די צווישענשטערמישע בעקס-קאמ- פון קעניגס-הויט-אשענסמאכאז, פאר- נעווערס דורך דעם שטערמישען קא- סטעט פאר פרייער ענטוואקלונג און וואל פאסטאט ביז א פוילישע פון 600 טעגער, צווישען וועלכע עס ווערן ווער געווען די אנגעוועהענע פערזענליכעס פון אונזער שטאדט, ווערן אויסגעוועהען ווער איינפאלגען. עס האבען ווער אויך געשטעלעט די באקסער פון יודישען מיר-אין ספארט- פערמאן, וועלכע טרענערען אונטער דער אויפזיכט פון ה' פ. שטערמיר און וועלכע ווערן פרויס גרויסע פאר- שרייט.
פערשטעסערין געווענט רעדווענער דעם ווער - סטעמער פון שלעווען